

30. BÖLÜM

KARACİĞER KİSTLERİNİN LAPAROSKOPIK TEDAVİSİ

Melih Can GÜL¹

Giriş

Karaciğer kistleri paraziter ve paraziter olmayan kistler olarak kabaca iki gruba ayırmaktadır. Paraziter olmayan kistlerin insidansı radyolojik görüntülemelein daha sık kullanılır hale gelmesinden dolayı artmış olmakla birlikte paraziter karaciğer kistleri hipokrat'tan bu yana insanoğlunun karşılaştığı en eski hastalıklardan biridir(1) .

Özellikle Karaciğerin kist hidatik hastalığı tedavisi için tercih edilen agresif açık cerrahi girişimler son on beş yıllık periyotta azalarak yerini perkütan drenaj işlemleri ile laparoskopik cerrahi yaklaşımlar gibi minimal invaziv tekniklere bırakmaya başlamıştır . Bu on beş yıllık süreçte konu ile ilgili birçok çalışma kaleme alınmış olup paraziter olmayan kistler için ise mevcut veri bankası oldukça sınırlıdır. Kistlerin tipleri ve karaciğerin segmenter anatomisi göz önüne alındığında tedavi seçenekleri oldukça çeşitlenmektedir (2) .

Paraziter Karaciğer Kistlerinin Laparoskopik Tedavisi

Karaciğerin paraziter kistleri denince ilk akla gelen ve 1695 de Hartmann tarafından tanımlanmış olan Karaciğer Kist hidatigidir(3) . Kist hidatik bazı ülke-

¹ Op.Dr. Melih Can GÜL , Emirdağ Devlet Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği , melihcan6537@hotmail.com

Sonuç

Laparoskopik tedavi yöntemleri günümüzde birçok karın içi hastalıkta olduğu gibi karaciğer kistlerinin tedavisinde de etkin bir tedavi seçenekleri olarak özellikle hasta için sağladığı avantajlar açısından her zaman akılda tutulmalıdır. Paraziter karaciğer kistlerinin tedavisinde diğer non-invaziv yöntemlerin kullanımının giderek yaygınlaşmasıyla birlikte özellikle komplike olmuş ya da olma potansiyeli taşıyan kist hidatik olgularında cerrahi tedavi seçeneklerinin üstünlüğü ve genel cerrahların gün geçtikçe artan laparoskopik deneyimi bu konuda konvansiyonel yöntemlerin tercih oranını giderek azaltmaktadır. Ancak paraziter olmayan karaciğer kistlerinin toplumda görülmeye sıklığının düşük olması ve çögünün uzun yıllar süresince aseptomatik seyretmesinin bir sonucu olarak non-paraziter kistlerin cerrahi tedavi sıklığı oldukça azdır. Bu nedenle bu hastalığın tedavisinde laparoskopik cerrahi yöntemlerin yerinin ve tedavi sonuçlarının doğru tanımlanabilmesi için birçok geniş kapsamlı çalışmaya ihtiyaç olup biz cerrahların bu konuda daha ilgili olması gereğini düşünmektediriz.

KAYNAKÇA

1. Kouskos, E, J Chatziantoniou, I Chrissafis, C Anitsakis, and S Zamtrakis. "Uncommon Locations of Hydatid Cysts." *Singapore Med J* 48, no. 4 (2007): e119-e21. PMID: 17384867
2. Manterola, C, O Fernandez, S Munoz, M Vial, H Losada, R Carrasco, N Bello, and M Barroso. "Laparoscopic Pericystectomy for Liver Hydatid Cysts." *Surgical Endoscopy and Other Interventional Techniques* 16, no. 3 (2002): 521-24. PMID: 11928040 DOI: 10.1007 / s00464-001-8125-7
3. Gulsun, S, B Cakabay, M Nail Kandemir, S Aslan, BAŞAK Atalay, N Sogutcu, O Satıcı, and M Kangin. "Retrospective Analysis of Echinococcosis in an Endemic Region of Turkey, a Review of 193 Cases." *Iranian journal of parasitology* 5, no. 3 (2010): 20. PMCID: PMC3279843 PMID: 22347251
4. Eckert, J, MA Gemmell, François-Xavier Meslin, ZS Pawlowski, and World Health Organization. *Who/Oie Manual on Echinococcosis in Humans and Animals: A Public Health Problem of Global Concern*. Paris, France: World Organisation for Animal Health, 2001. ISBN 92-9044-522-X
5. Huizinga WKJ, Grant CS, Daar AS. *Hydatid disease*. In: Morris PJ, Wood WC, eds. Oxford Textbook of Surgery. 2nd ed. New York, NY: Oxford University Press; 2000;3298-305.
6. ÇAYCI, Murat, Deniz TİHAN, Uğur DUMAN, Emrah BAYAM, Evren DİLEKTAŞLI, EROL Fatih, and Oğuzhan ÖZSAY. "Tip I Karaciğer Kist Hidatik Hastalarına Standart Laparoskopik El Aletleri İle Minimal İnvazif Cerrahi Yaklaşım-Kısa Literatür Tartışması Eşliğinde Olgu Serisi." *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 40, no. 3: 149-55. <https://dergipark.org.tr/en/pub/uutfd/issue/35301/391846>

7. Sabău, D, A Coman, D Bratu, G Smarandache, Anca Dumitra, and Al Sabău. "Laparoscopic Surgery for Hepatic Hydatid Cyst--Possibilities and Limitations." *Chirurgia (Bucharest, Romania: 1990)* 102, no. 5 (2007): 543-48. PMID: 18018354
8. Palanivelu, C, Kalpesh Jani, Vijaykumar Malladi, R Senthilkumar, PS Rajan, K Sendhil Kumar, R Parthasarathi, and Alfie Kavalakat. "Laparoscopic Management of Hepatic Hydatid Disease." *JSLS: Journal of the Society of Laparoendoscopic Surgeons* 10, no. 1 (2006): 56. PMID: 16709359 PMCID: PMC3015664
9. Katkhouda, N, P Fabiani, E Benizri, and J Mouiel. "Laser Resection of a Liver Hydatid Cyst under Videolaparoscopy." *British journal of surgery* 79, no. 6 (1992): 560-61. PMID: 1535261 DOI: 10.1002 / bjs.1800790628
10. Bickel, A, and N Loberant. "The Feasibility of Safe Laparoscopic Treatment of Hydatid Cysts of the Liver." *Surgical endoscopy* 9, no. 8 (1995): 934-35. PMID: 8525455 DOI: 10.1007 / BF00768900
11. Khoury, G, S Jabbour-Khoury, and K Bikhazi. "Results of Laparoscopic Treatment of Hydatid Cysts of the Liver." *Surgical endoscopy* 10, no. 1 (1996): 57-59. PMID: 8711608 DOI: 10.1007 / s004649910014
12. ÇOKER, Ahmet. "The Optimal Treatment of Hydatid Cyst of the Liver: Radical Surgery with a Significant Reduced Risk of Recurrence." *Turk J Gastroenterol* 19, no. 1 (2008): 33-9. PMID: 18386238
13. ŞAHİN, Dursun Ali, Ramazan KUŞASLAN, Kadir Serkan TÜREL, Gökhan AKBULUT, Yüksel ARIKAN, and Osman Nuri Dilek. "Karaciğer Kist Hidatik Olgularımızda Cerrahi Tedavi Ve Ercp İle Sfinkterotominin Etkinliği." *Kocatepe Tip Dergisi* 7, no. 1 (2006): 11-16. doi:10.18229/ktd.30224
14. Aktan, AO, and Rifat Yalin. "Preoperative Albendazole Treatment for Liver Hydatid Disease Decreases the Viability of the Cyst." *European journal of gastroenterology & hepatology* 8, no. 9 (1996): 877-79. PMID: 8889454
15. Settaf, A, S Bargach, R Aghzadi, MK Lahlou, and M Oudghiri. "Treatment of Cystobiliary Fistula of Hydatid Cyst of the Liver. Apropos of 33 Cases." *Journal de chirurgie* 128, no. 3 (1991): 133-38. PMID: 2055975
16. Zaharie, Florin, Dana Bartos, Lucian Mocan, Roxana Zaharie, Cornel Iancu, and Claudiu Tomus. "Open or Laparoscopic Treatment for Hydatid Disease of the Liver? A 10-Year Single-Institution Experience." *Surgical endoscopy* 27, no. 6 (2013): 2110-16. PMID: 23370963 PMCID: PMC3661041 DOI: 10.1007/s00464-012-2719-0
17. Polat, Fatin R. "Hydatid Cyst: Open or Laparoscopic Approach? A Retrospective Analysis." *Surgical Laparoscopy Endoscopy & Percutaneous Techniques* 22, no. 3 (2012): 264-66. PMID: 22678325 DOI: 10.1097 / SLE.0b013e318251625c
18. Kapan, Metin, Selin Kapan, Ertugrul Goksoy, Sadik Perek, and Ece Kol. "Postoperative Recurrence in Hepatic Hydatid Disease." *Journal of gastrointestinal surgery* 10, no. 5 (2006): 734-39. PMID: 16713547 DOI: 10.1016 / j.jgassur.2005.10.013
19. Sanchez, Herminio, Michel Gagner, Ricardo L Rossi, Roger L Jenkins, W David Lewis, J Lawrence Munson, and John W Braasch. "Surgical Management of Nonparasitic Cystic Liver Disease." *The American journal of surgery* 161, no. 1 (1991): 113-19. PMID: 1987844 DOI: 10.1016 / 0002-9610 (91) 90370-s
20. Moreaux, J, and P Bloch. "Solitary Biliary Cysts of the Liver." *Archives francaises des maladies de l'appareil digestif* 60, no. 4 (1971): 203-24. PMID: 5146745

21. Litwin, DE, BR Taylor, B Langer, and P Greig. "Nonparasitic Cysts of the Liver. The Case for Conservative Surgical Management." *Annals of surgery* 205, no. 1 (1987): 45. PMID: 3800462 PMCID: PMC1492870 DOI: 10.1097/00000658-198701000-00008
22. Sood, SC, and A Watson. "Solitary Cyst of the Liver Presenting as an Abdominal Emergency." *Postgraduate medical journal* 50, no. 579 (1974): 48-49. MID: 4464501 PMCID: PMC2495504 DOI: 10.1136 / pgmj.50.579.48
23. Hadad, Anibal R, Kent C Westbrook, Grimsley G Graham, W Dale Morris, and Gilbert S Campbell. "Symptomatic Nonparasitic Liver Cysts." *The American Journal of Surgery* 134, no. 6 (1977): 739-44. PMID: 596538 DOI: 10.1016 / 0002-9610 (77)90314-2
24. Gesundheit, N, DL Kent, HD Fawcett, MK Effron, and RH Maffly. "Infected Liver Cyst in a Patient with Polycystic Kidney Disease." *Western Journal of Medicine* 136, no. 3 (1982): 246. PMID: 7046254; PMCID: PMC1273663.
25. Albrink, Michael H, Earl W McAllister, AS Rosemurgy 2nd, Richard C Karl, and Larry C Carey. "Laparoscopic Management of Cystic Disease of the Liver." *The American surgeon* 60, no. 4 (1994): 262-66. PMID: 8129247
26. Gigot, Jean-François, M Legrand, G Hubens, Louis De Canniere, E Wibin, F Deweer, ML Druart, et al. "Laparoscopic Treatment of Nonparasitic Liver Cysts: Adequate Selection of Patients and Surgical Technique." *World journal of surgery* 20, no. 5 (1996): 556-61. PMID: 8661625 DOI: 10.1007 / s002689900086